

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 26-06-2025

Zaaknummer : 1311317
Team : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouder : S.A. Meerhoff
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Zienswijze Conceptbegroting 2026 van de Gemeenschappelijke regeling Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten regio Zuid-Kennemerland en IJmond

Kernboodschap

Heemstede neemt samen met de regiogemeenten deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten. Onder deze GR valt de uitvoering van leerplicht en worden diverse activiteiten uitgevoerd zoals de aanpak voor thuiszitters, verzuimende jongere en voortijdig schoolverlaters. De conceptbegroting van de GR moet jaarlijks voorzien van een toelichting toegezonden worden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raden worden nu in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken over de conceptbegroting 2026. Deze moet voor 15 september 2025 bij Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland zijn ingediend.

Besluit B&W

1. Kennis te nemen van de Conceptbegroting 2026 van de Gemeenschappelijke regeling Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten regio Zuid-Kennemerland en IJmond.
2. De raad voor te stellen een positieve zienswijze te geven over de Conceptbegroting 2026 van de Gemeenschappelijke regeling Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten regio Zuid-Kennemerland en IJmond.
3. Het voorstel voor te leggen aan de commissie Samenleving om advies te geven aan de raad.

Besluit raad

De raad van de gemeente Heemstede;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 mei 2025,

Besluit:

1. Een positieve zienswijze te geven over de Conceptbegroting 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten Zuid-Kennemerland en IJmond.
2. De zienswijze aan het Bestuur van de GR mee te delen.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

K. Millenaar

F. Binnendijk

Wettelijke grondslag

Juridisch en beleidskader

Wet gemeenschappelijke regelingen
Leerplichtwet

Bevoegdheid

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen is de raad bevoegd om een zienswijze te geven op de ontwerp begroting van de gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente deelneemt.

Bestuurlijke achtergrond

Heemstede neemt samen met de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Heemskerk, Velsen en Zandvoort deel aan de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten (VSV) Zuid-Kennemerland en IJmond. Het bestuur is een gemeenschappelijk orgaan (GO), dat bestaat uit de portefeuillehouders Onderwijs van de deelnemende gemeenten.

Motivering

Op 20 maart 2025 heeft het bestuur van de GR de Conceptbegroting 2026 (en de meerjarenbegroting tot en met 2029) vastgesteld. De gemeenteraden van de zeven deelnemende gemeenten worden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken over deze ontwerp-begroting. Deze moet voor 15 september 2025 bij Gedeputeerde Staten van Noord-Holland zijn ingediend.

Argumenten

- *Conceptbegroting past binnen het vastgestelde beleidskader*

Het beleidskader voor de GR is vastgelegd in het Regionale Meerjarenbeleidsplan 2023 t/m 2026 “Kansen bieden aan jongeren”. De aanpak bestrijding voortijdig schoolverlaten, leerplicht en doorstroompunt wordt in 2026 voortgezet. Er wordt nog meer de samenwerking opgezocht met partners zoals schoolbesturen, jeugdhulp, arbeidsbemiddeling, dagbesteding, afdelingen veiligheid en jongerenwerk. Het doel is om het aantal verzuimers, (nieuwe) voortijdige schoolverlaters en thuiszittende jongeren te verminderen en extra te begeleiden.

De uitgangspunten voor het beleid zijn:

Jongere centraal en benutten regelruimte	De behoefte en mogelijkheden van de jongere staan centraal, maar de overheid en het onderwijsveld verwachten ook inzet en directe betrokkenheid van de jongere en ouders. Onderwijs is een recht en kan een jongere op de rails houden en een beter toekomstperspectief bieden. Zoveel mogelijk wordt hierbij de regelruimte door de regio
--	--

	benut. Aan het recht op onderwijs zitten uiteraard ook verplichtingen voor de jongere/ouders vast.
Optimale kansen voor participatie	Het uiteindelijke doel van onderwijs blijft jongeren optimale kansen bieden tot participatie en zelfstandig functioneren in de samenleving. Dit kan bereikt worden door zoveel mogelijk jongeren hun schoolloopbaan te laten afsluiten met een startkwalificatie (diploma op minimaal Havo of MBO niveau 2). Daarmee hebben jongeren een betere kans op duurzaam werk. In situaties waarin het voor jongeren niet mogelijk is een startkwalificatie te behalen wordt zoveel mogelijk toegewerkt naar het behalen van andere diploma's of beroepskwalificaties.
Jongeren in kwetsbare posities	Specifieke aandacht is er voor jongeren in kwetsbare posities, bijvoorbeeld jongeren van het Praktijkonderwijs, Voortgezet Speciaal Onderwijs, die al dan niet kunnen doorstromen naar MBO- niveau 1 of werk. Ook jongeren van het VMBO of van het MBO niveau 1 kunnen onder deze doelgroep vallen volgens de definitie van voortijdig schoolverlaters.
Complexe problematiek en integrale aanpak met (jeugd)hulpverlenende instanties	Complexe problematiek waarmee jongeren te maken krijgen neemt de afgelopen jaren toe blijkt uit de uitvoeringspraktijk van het Leerplein, de scholen en andere ketenpartners
Regionale aanpak met lokale inbedding	Uitgangspunt bij leerplicht, doorstroompunt en VSV is een regionale aanpak en lokaal waar nodig. Lokale inbedding van de taken is geborgd, door bijvoorbeeld nauwe samenwerking met het CJG, de sociale (wijk) teams en het jongerenwerk.
Preventieve aanpak en proactief handelen	De signalerende functie van leerplicht en het doorstroompunt is toegenomen: Er wordt zo vroegtijdig mogelijk en proactief gehandeld. Zo kan vaak op school verzuimen of vaak te laat komen een voorteken zijn van voortijdige schooluitval en voor andere problematiek.

De ambities kunnen alleen gerealiseerd worden door intensieve samenwerking met de schoolbesturen van primair en voortgezet onderwijs, de samenwerkingsverbanden en het middelbaar beroepsonderwijs. Waarbij de scholen eerst aan zet zijn. Ook de samenwerking met andere ketenpartners zoals jeugdhulp, arbeidsbemiddeling, veiligheid en jongerenwerk is van belang.

Nieuwe ontwikkelingen

In januari 2026 zal naar verwachting de **Wet van school naar duurzaam werk** in werking treden. Het doel van dit wetsvoorstel is jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt de juiste begeleiding en ondersteuning te geven richting economische zelfstandigheid. Dit gebeurt met vier samenhangende maatregelen:

- Aanvullende loopbaanbegeleiding tot een jaar na diplomering of het verlaten van de school in het beroepsonderwijs, praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.
- De maximumleeftijd van de doelgroep van het Doorstroompunt wordt verhoogd van 23 naar 27 jaar.
- Gemeenten krijgen in de Participatiewet een meer preventieve rol bij het ondersteunen van jongeren naar werk.
- Het wetsvoorstel stimuleert de samenwerking tussen onderwijs, Doorstroompunten en gemeenten op casusniveau en bij een regionaal programma.

Omdat de wet en de onderliggende regelgeving nog niet definitief zijn vastgesteld, staan ook de aan de regio's toegekende bedragen nog niet definitief vast. In onze regio werkt het Doorstroompunt al

voor de doelgroep tot 27 jaar. Dit gebeurt in een beperktere taakuitvoering en gefinancierd vanuit de Participatiewet en de regionale aanpak Jeugdwerkloosheid. De invoering van de wet betekent een taakuitbreiding voor het Doorstroompunt, waarvoor met ingang van 2026 extra budget beschikbaar komt vanuit het Rijk. Er zal dan ook extra formatie worden ingezet voor de uitgebreide taakuitvoering voor de jongeren van 23-27 jaar.

Wetsvoorstel Terugdringen schoolverzuim

Het wetsvoorstel terugdringen schoolverzuim komt voort uit de ambitie van de regering om toe te werken naar nul onnodige thuiszitters. Het voorstel heeft als doel om het verzuim beter in beeld te krijgen, te voorkomen en terug te dringen. Daarnaast beoogt het wetsvoorstel het aantal vrijstellingen op psychische of lichamelijke gronden terug te dringen ter bevordering van de onderwijs- en ontwikkelmogelijkheden van kinderen. De beoogde invoeringsdatum van deze wet is ook januari 2026.

- *Conceptbegroting past binnen de meerjarenbegroting*

De bijdragen van de regiogemeenten zijn berekend volgens artikel 24 en 25 van de GR. De bijdrage wordt aangepast met de indexatie die in de gemeentebegroting van Haarlem wordt gehanteerd. De verdeling per gemeente is gebaseerd op het aantal jongeren.

Voor de personeelskosten in 2026 wordt rekening gehouden met een stijging van 4,4%. Deze stijging is het gevolg van wijzigingen in de gemeentelijke cao (CAR-UWO) en sociale lasten. Voor de materiële kosten in 2026 wordt het reguliere onderhoudsbudget begroot met een jaarlijkse kostenstijging van 2,2%. Deze indexering dient o.a. de tariefstijgingen van de leverancier van het leerplichtsysteem te dekken.

De bijdrage van Heemstede in 2026 bedraagt voor perceel 1 (leerplicht) € 20.471 en voor perceel 2 (leerplicht/kwalificatieplicht) € 85.677. In totaal € 106.148 (zie Begroting pagina 5). Met dit bedrag is rekening gehouden in de meerjarenbegroting.

In de begroting van de GR is voor Heemstede ook een bedrag van € 31.201 opgenomen voor Spaarne Werkt. Deze bijdrage is bestemd voor de kosten van de begeleiding en de bijdragen voor de leerwerktrajecten. De kosten van de uitvoering worden op basis van werkelijk gevolgde trajecten afgerekend.

Kanttelingen, risico's en beheersmaatregelen

Vaststelling wetgeving en indiening aanvraag Regionaal Programma

De exacte bedragen hangen af van de daadwerkelijke invoering van de Wet van school naar duurzaam werk en de definitieve beoordeling van de gezamenlijke aanvraag aanvullende maatregelen Regionaal Programma 2026 t/m 2029. Hierover wordt begin 2026 meer bekend als de aanvraag definitief door de rijksoverheid wordt beoordeeld.

Vooruit ontvangen regionale middelen van de rijksoverheid uit voorgaande jaren

In de conceptbegroting 2026 zijn de benodigde opbrengsten uit de specifieke uitkeringen Doorstroompunt, kwalificatieplicht en VSV begroot. Daarnaast is het restant van deze specifieke uitkeringen over de afgelopen jaren in kas bij de contactgemeente Haarlem voor de GR.

Als een deel van de gelabelde en regionale middelen niet is uitgegeven, mag het niet-bestede deel worden doorgeschoven naar volgende jaren. Afwijkingen tussen realisatie en begroting kunnen dus ook worden opgevangen door deze opgebouwde buffers.

Onderzoek Leerwerkbedrijf Spaarne Werkt

Er wordt in 2025 een onderzoek gedaan naar de vorm van uitvoering leerwerktrajecten voor jongeren door Spaarne Werkt. Op basis van dit onderzoek vindt voor het schooljaar 2026-2027 e.v. besluitvorming plaats over de verdere uitvoering.

Financiën

De bijdrage van Heemstede in 2026 bedraagt voor perceel 1 (leerplicht) € 20.471 en voor perceel 2 (leerplicht/kwalificatieplicht) € 85.677. In totaal € 106.148 (zie Begroting pagina 5). Met dit bedrag is rekening gehouden in de meerjarenbegroting.

Planning/uitvoering

De zienswijze van de Raad over de conceptbegroting wordt zo spoedig mogelijk aan het bestuur van de GR overgebracht.

De uitvoering vindt plaats door het Regionale Bureau Leerplein. De doorstroompunt/VSV taken zijn vanuit de wet- en regelgeving al belegd bij contactgemeente Haarlem, die rechtstreeks aanspreekpunt is voor de rijksoverheid.

Bijlage(n)

1. Conceptbegroting 2026 (en Meerjarenbegroting tot en met 2029) van de Gemeenschappelijke Regeling Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten Zuid-Kennemerland en IJmond.